УДК 81.111.2'42+378

Шпак Ю.О.

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ ВІРШІВ Р. ДАЛА ЗІ ЗБІРКИ «REVOLTING RHYMES»

Інтертекстуальні студії, котрі зародились у другій половині XX ст., не втрачають своєї актуальності у наукових дискурсах багатьох країн. Феномен інтертекстуальності є об'єктом дослідження у царині багатьох наук, серед яких літературознавство, текстознавство, лінгвістика тексту, перекладознавство тощо. У поле дослідження потрапляють різні дискурси (художньо-літературний, науковий, релігійний і медіадискурс). Художньо-літературний дискурс, у якому постійно взаємодіють автор і читач як адресант і адресат, є одним із найдавніших і, на нашу думку, найбільш доступним для вивчення як науковцями, так і звичайними читачами.

Серед читачів, які свідомо долучаються до текстів різних дискурсів, є студенти, які вивчають іноземні мови. Для того, щоб взаємодія автора і читача відбувалася успішно, читач повинен володіти певними прийомами інтерпретації тексту. Серед таких прийомів, що є важливим для оволодіння іноземною мовою, знаходиться й уміння проводити інтертекстуальний аналіз тексту. Причому такий аналіз можливо починати проводити, спираючись на загальні літературні та лінгвістичні знання, набуті ще у школі.

Однією із сучасних вимог до навчання іноземної мови є використання автентичних матеріалів. До останніх з упевненістю можна віднести тексти сучасної англійської літератури. Відбираючи тексти для вивчення, слід звернути увагу на англійського письменника Роальда Дала (Roald Dahl), відомого своєю оригінальністю автора, твори якого будуть цікавими дітям і дорослим.

Мета цієї розвідки – схарактеризувати основні типи інтертекстем, які є маркерами або виявами різних видів інтертекстуальності, що властива текстам Р. Дала, а саме віршам-казкам зі збірки «Обурюючі рими» (*переклад наш. – Ю.Ш.*) (Revolting Rhymes, 1982).

Поняття «інтертекстуальність» уперше було введено Ю. Крістєвою, представником постмодернізму, в 60-ті рр. XX ст. в її праці про М.М. Бахтіна. Це питання зацікавило багатьох лінгвістів. Загалом до проблеми множинних зв'язків тексту з іншими текстами зверталися І. Арнольд, Р. Барт, А. Бенкет, Р. Богранд, В. Виноградов, І. Гальперін, Ж. Дерріда, У. Еко, І. Ільїн, К. Леві-Стросс, Ю. Лотман, М. Ріффатер, О. Розеншток-Хюсси, П. Тороп, А. Устін, Н. Фатєєва, С. Фіш, М. Фуко, Р. Якобсон, та ін. В українській лінгвістиці питанням інтертекстуальності цікавляться Ф. Бацевич, В. Калашник, Т. Космеда, О. Маленко, О. Рябініна, О. Селіванова, Г. Сюта та ін. Однак деякі питання теорії інтертекстуальності залишаються недостатньо опрацьованими і сьогодні.

Серед сучасних дослідників існує думка, що інтертекстуальність не обмежується постмодерністською літературою, хоча постмодерністська інтертекстуальність має свою специфіку: раніше інтертекстуальність була лише одним із прийомів разом з іншими, а в наш час це найбільш висунутий прийом та невід'ємна частина постмодерністського дискурсу. Так виникла концепція обмеженої інтертекстуальності як свідомого літературного засобу. На думку З. Мітосек, у цьому випадку йдеться про «обігравання текстів, стилів, поетик, яке зумовлює семантичні ефекти, пов'язані з подвійним мовленням: з діалогом, повторенням, імітацією й залученням того, що вже було сказане й що існує в мистецькій та культурній традиції як поле безперервних співвіднесень та застосувань» [3].

Художній текст – це вербалізована репрезентація інтерпретацій світу (картин світу) всіх його персонажів, поданих через їхні неповторні дискурси, а також дискурс автора. Інтертекстуальність тексту реалізується не тільки завдяки його знаковій природі, але й за рахунок інтерсуб'єктивності – виробництва смислу із взаємовідносин між аудиторією, текстом, іншими текстами та соціокультурними домінантами в різноманітних соціальних умовах та комунікативних ситуаціях [7].

Успішність функціонування інтертекстуальності тексту залежить від компетентності читача – ступеня його володіння соціолектом, який, у даному випадку, розглядається як корпус прототекстів і правил їх аранжування. Чим краще читач знайомий з релевантними прототекстами, тим більше елементів семантики та лінгвостилістичної організації тексту-приймача буде сприйматися у зв'язку з аналогічними елементами цих прототекстів і тим більш усвідомлено проходитиме процес сприйняття тексту читачем.

Однак, на наш погляд, інтертекстуальність реалізується, коли читач вибудовує третій план – результат взаємодії планів тексту-приймача і прототексту, який характеризується неповторним смислом, відмінним від смислу перших двох, залежить від особливостей індивідуального сприйняття і може відрізнятися від авторської інтерпретації того самого тексту.

© Шпак Ю.О.

У нашому дослідженні ми розуміємо інтертекстуальність як багатоаспектну психолінгвістичну категорію тексту, що вказує на його комунікативні відношення з іншими текстами на змістовному, лексичному, синтаксичному та стилістичному рівнях та виражається за допомогою мовних маркерів – інтертекстем [2, 72]. Під інтертекстемою (термін запропонував К. Сидоренко) ми розуміємо «міжрівневий реляційний (співвідносний) сегмент змістової структури тексту граматичної, морфемно-словотвірної, морфологічної, синтаксичної, лексичної, просодичної (ритміко-інтонаційної), строфічної, композиційної – уведений у межтекстові звязки» [4, 78-84].

Існує багато класифікацій видів інтертекстуальності та інтертекстем, які було створено на ґрунті різних критеріїв дослідження. Ми скористалися класифікацією, яка створена з урахуванням доробків П. Торопа [5] та Н. Фатєєвої [6]. Згідно з цією класифікацією, інтертекстуальні взаємодії на різних рівнях тексту реалізуються інтертекстемами, переважно представленими різними типами алюзій і цитат, які вербалізують прототекст за принципом метонімії і бувають імпліцитними й експліцитними, маркованими і немаркованим. Такі інтертекстеми й інтертекстуальність у цілому виконують у процесі комунікації переважно розпізнавальну, експресивну, ігрову і смислопороджувальну функції.

Як було зазначено вище, багатьом сучасним художнім текстам властива інтертекстуальність. Інтерпретація таких текстів допомагає збагатити читацький досвід. Якщо це тексти іноземною мовою, у нашому випадку англійською, то їх опрацювання сприяє розвитку навичок читання й комунікації, а також формуванню вмінь аналізувати, оцінювати та синтезувати.

Одним із найвідоміших англійських письменників сучасності є Роальд Дал (1916–1990), якого називають також «одним з найкращих оповідачів для дітей 20-го століття» [17]. Його творчий доробок складається з 17 повістей і 3 збірок віршів для дітей, 2 романів та 19 збірок оповідань для дорослих, декількох біографічних і автобіографічних творів, п'єс, сценаріїв для фільмів, теле- та радіосеріалів. Серед його улюблених письменників – Р. Кіплінг, В. Теккерей, Ч. Діккенс, Ф. Марріет. Вплинула на його творчість і його мати, яка розповідала своїм дітям норвезькі міфи та легенди.

Збірка віршів Р. Дала «Revolting Rhymes» вийшла у 1982 році й одразу привернула до себе увагу незвичайним потрактуванням відомих усім дітям казок. До збірки входять шість віршів: «(The) Little Red Riding Hood and the Wolf», «Three Little Pigs», «Snow White and the Seven Dwarfs», «Goldilocks and the Three Bears», «Jack and the Beanstalk», «Cinderella». Характеризуючи ці вірші, критики визначають їх як пародійні або сатиричні. У всіх цих віршах автор подає свою інтерпретацію відомих казок. І тут вже маємо зазначити, що інтерпретує Дал не тільки загальновідомі варіанти цих казок для дітей (як ми знаємо, у певний період багато казок було адаптовано для дітей з урахуванням вимог цензури), а й апелює до їх версій для дорослих.

Кожен з перелічених віршів має заголовок, який одразу викликає в пам'яті читача відомий йому варіант (!) дитячої казки. У неангломовного читача виникає асоціація з перекладеними версіями, наприклад, «Попелюшка» («Золушка»), «Червона Шапочка» («Красная Шапочка»), «Три порося» («Три поросёнка»), «Білосніжка і сім гномів» («Белоснежка и семь гномов»), «Золотоволоска й три ведмеді» у перекладі О. Зозулі («Три медведя» Л. Толстого), «Джек і бобове стебло» («Джек и бобовое дерево»). У цьому криється можливість порівняльного аналізу, тому що феномен інтертекстуальності дуже широко досліджується у царині перекладознавства тощо. Отже, першими інтертекстемами у зазначених віршах є заголовки, які є виявами паратекстуальності й одразу сигналізують про зв'язок з відомими прототекстами. Але, читаючи далі, адресат розуміє, що зміст дещо відрізняється від того, який він зазвичай пригадує.

Починаючи з казки «Cinderella», зазначимо, що вона представляє архетипну казку про перетворення бідної людини (частіше дівчини) у багату. В оригінальній казці «Ash(en)puttel» [10] (до речі, визначення походження казок завжди є проблематичним, і тут ми говоримо тільки про одну з найперших письмових версій), яка була записана прозою братами Ґрімм, є брутальні сцени і вирази. У більш сучасних версіях, до яких належить і казка Ш. Перро, змінено оригінальне спілкування персонажів, щоб її змогли читати діти. Римована інтерпретація Р. Дала висуває на передній план цензурування більш жахливої оригінальної історії, ніж та, що представлена у сучасних версіях. Він робить це шляхом створення світу, який лежить між нашою уявою про реальний світ і фантазійним світом братів Ґрімм, за допомогою слів: «*I guess you think* ***you know the story.*** *You don't.* ***The real one's*** *much more gory. They phony* ***one, the one you know, was cooked up years and years ago****, and made to sound all soft and sappy, just* ***to keep the children happy»*** [8]. Цими рядками виражено сформульований намір автора написати текст на підґрунті відомого прототексту, що є виявом метатекстуальності, і одночасно дається пряме посилання з коментуванням на дві версії казки, про які ми писали.

Запозичивши сюжет, Дал створив твір іншого літературного жанру. Він зберігає основні елементи казки, але змінює кінець казки, переробивши і певні події. Головні дійові особи твору на-

звані так само, як і персонажі казок братів Ґрімм або Перро. Таким прийомом письменник користується і в інших віршах зазначеної збірки. Таким чином, автор дотримується онімічної єдності з прототекстом. При цьому оніми – це інтертекстеми, які є виявами власне інтертекстуальності.

З перших же слів Попелюшки стає зрозуміло, наскільки героїня Дала відрізняється від своєї тезки з казки Перро (це і дає підстави звернутися до версії братів Ґрімм). Мова Попелюшки далека від досконалості і наповнена вульгаризмами, виразами простолюдинів і неологізмами: ***«Can't you see I feel as rotten as can be!»*** або «*She shouted,'**Heck! I've got to run to save my neck!**»* Мова інших персонажів подібна мові Попелюшки. Персонажі вірша Дала використовують у своїй промові ідіоми сучасного жаргону, вживаючи їх без змін, буквально цитуючи: ***«Who's this dirty slut?»*** Отже, цитування жаргонізмів уводить текст до корпусу текстів сучасної літератури, розвиваючи жанр так званої «іронічної казки».

Згодом, за сюжетом казки Дала, принцові так не подобається ідея, що йому, можливо, доведеться одружуватися на старшій сестрі, що він відрубує їй голову, вигукуючи: ***«Off with her head!»***. Ця фраза є алюзією на «Алісу в країні чудес» Л. Керролла. Згодом він відрубує голову і другій зведеній сестрі. Після балу відбулися події, яких ніхто не очікував. Злих сестер було покарано самим принцом, що дуже вплинуло на наміри Попелюшки: «*No more Princes, no more money. I have had my taste of honey. I'm wishing for a decent man. They're hard to find. D'you think you can?*» Чарівниця знаходить виробника джему для неї, і вони живуть довго і щасливо: «*Their house was filled with smiles and laughter / And **they were happy ever after***» [8]. Ці заключні слова є алюзією на більш традиційні казки для дітей, яку також можна схарактеризувати як запозичення прийому.

Другою, не менш цікавою, інтерпретацією є віршована казка «Goldilocks and the Three Bears». Оригінал цієї казки існував у двох варіантах, інша назва «The Story of the Three Bears». Казка, почута Р. Сауті в усному переказі, була вперше видана ним у 1837 році. Головним персонажем була страшна, брудна, стара жінка, яка зайшла у дім трьох ведмедів-холостяків і повелася там недобре. Згодом, через 12 років, Дж. Кандалл у своїй збірці «Treasure of Pleasure Books for Young Children» [17] видає оновлений варіант казки, де головними персонажами є маленька дівчинка, а потім (у 1852) і родина ведмедів.

Роальд Дал наслідує традиційний сюжет (що є виразом метатекстуальності), але подає цю історію у вигляді розгляду справи перед судом присяжних. Пряме посилання на відомий прототекст виражене у таких рядках: ***«This famous** wicked little **tale** / Should never have been put on sale / It is a mystery to me / Why loving parents cannot see / That this is actually a book / About a brazen little crook...»*** Далі у тексті вірша автор також відсилає читача до прототексту інтенційно: ***«(The famous story has no clues** / To show the girl removed her shoes); A judge would say without a blink / "Ten years hard labour in the clink." / But **in the book**, as you will see / The little beast gets off Scot-free...»*** [8].

Як у більшості творів Р. Дала, у цьому вірші знаходимо алюзії та ремінісценції на традиційний англійський роман і уклад родинного життя англійців: ***«**You have collected lovely things / Like guilded cherubs wearing wings / And furniture by **Chippendale** / **Bought at some famous auction sale** / But your most special valued treasure / The piece that gives you endless pleasure / Is one small children's dining-chair / **Elizabethan**, very rare /It is in fact your joy and pride /**Passed down to you on grandma's side»*** [8]. Алюзіями виступають власна назва і прикметник, створений від імені. Ремінісценціями є описи ситуацій, які знайомі багатьом англійцям. На одну з таких ситуацій вказує ідіома *gets off Scot-free*, що має значення: «1. не платити податків, 2. залишитися непокараним за злочин» [16].

За роки свого існування казка про трьох ведмедів і дівчинку мала різні варіанти закінчень, але тільки Дал подає нам два зовсім інші: ув'язнення на 10 років як можливий вирок суду або ведмідь-батько дозволяє своєму ведмежаті доїсти кашу, яка, нажаль, знаходиться в дівчиську. Цей неочікуваний фінал робить казку авторським твором.

Третім віршем-казкою, на який хочеться звернути увагу, є «Jack and the Beanstalk». Найдавнішу версію з мораллю, якої немає у Р. Дала, було надруковано Бенджаміном Табартом у 1807 році. Потім Джозеф Джекобз (Якобз) переписав казку без моралізаторства і видав її у збірнику «English Fairy Tales» (1890). Існує багато версій цієї казки, а іншою назвою є «Jack and the Giant Killer» [17]. Як у всіх казок, у цієї теж цікава історія походження й аналогій, але її дослідження не є метою нашої розвідки.

Інтертекстуальний аналіз вірша-казки «Jack and the Beanstalk», написаного Р. Далом, дає підстави зазначити, що прототекстами цього тексту є не тільки відома дитяча казка, але й фольклор і зразки сучасного англомовного дискурсу. Інтертекстуальність реалізується переважно на змістовному, лексичному на та стилістичному рівнях.

На змістовному рівні інтертекстуальний зв'язок виконується за допомогою заголовка та таких онімів, як Jack і the Giant (у вірші подано з великої літери). Вони функціонують як алюзії.

Проте, від традиційного сюжету залишилися тільки основні події (отримання бобів за корову, сварка з матір'ю і видирання на стебло (причому менша кількість ситуацій перебування нагорі). Кількість персонажів і кінець казки значно відрізняються.

На лексичному рівні ті ж самі оніми асоціюються з відомою казкою, але інші лексичні одиниці становлять алюзії на: 1) давню (18 ст.) пісню англійських моряків. Порівняємо вираз «That she's (*cow. – Ю.Ш.*) ***as old as billy-o»*** з виразом з пісні «*Where have you been all the day, bonny boy, Billy Boy? / Where have you been all the day, /* ***O my dear darling Billy O*****?»** [12] Порівняння у віршіказці утворено автором на базі кільця – стилістичного прийому у пісні. За допомогою цієї алюзії письменник підкреслює вік корови, тому що вік пісні теж доволі складно вирахувати; 2) сучасні серіали, рекламні слогани за допомогою реалій, наприклад: «*She beat the boy for half an hour, / Using (and nothing could be meaner) / The* ***handle of a vacuum cleaner*** *або She yells out loud, 'My sainted souls! / I'll* ***sell the Mini, buy a Rolls!****» [8].*

Для посилення експресивності повідомлення та створення певного конотативного змісту письменник, як і в інших віршах-казках цієї збірки, вживає неформальну лексику та сленг, наприклад: ***We are stony broke!*** (BE, informal) – що означає не мати грошей зовсім [14]; Go and find some wealthy bloke («багата людина»). Походження слова bloke знаходиться під питанням, але характеризується як лондонський сленг середини 19 ст. [13]; *by gum* та *Golly-gosh* вживаються як вирази здивування переважно представниками середнього класу і є евфемізмами для виразу By God [9; 15].

На синтаксичному рівні увагу привертає така конструкція: «*It shouted loud,* ***'FEE FE FO FUM / I SMELL THE BLOOD OF AN ENGLISHMAN!'»*** Це пряма цитата з відомих традиційних варіантів (Пор.: *The giant cried, "Fee-fi-fo-fum, I smell the breath of an Englishman. / "Fee, fa, fie, fo, fum, I smell the blood of an Englishman"*[11]. Цей вислів з'являється у тексті пізніше у вигляді номінатива, функціонуючи як ремінісценція на згадану ситуацію: *Jack listened for* ***the fee-fo-fum***. Отже, у цьому вірші реалізується власне інтертекстуальність і метатекстуальність.

Таким чином, народним казкам та легендам властива імпліцитна (онтологічна) інтертекстуальність. Р. Дал інтенційно реінтерпретує ці казки, тому інтертекстуальність його текстів експліцитна. Елементами експліцитної (вербалізованої) форми інтертекстуальності досліджених текстів виступають: цитати, немарковані та частково марковані; власні імена (оніми), алюзії, ремінісценції тощо; представлена в більш прихованих формах імпліцитна інтертекстуальність (частково вербалізована) знаходить своє вираження в концептуально-підтекстовій інформації, а також у композиційних цитатах, що «працюють» в основному на асоціативному рівні сприйняття.

Під час дослідження з'ясувалося, що існує термін fractured fairy tales, який позначає переробку традиційної казки, яка зберігає знайомі елементи, такі як персонажі і сюжет, але змінює історію в неочікуваних напрямках, дуже часто з сучасним поворотом або іронічним змістом. Наші літературознавці ще називають їх «іронічні казки». Літературний розквіт «іронічної казки» спостерігається переважно у США з кінця 1980-х років. Досліджувані казки Р. Дала за своїми характеристиками теж можна віднести до fractured fairy tales.

В англомовному світі спостерігається збереження популярності таких казок і їх застосування у навчальному процесі у початковій школі і далі. Існує багато покрокових інструкцій, методик та спеціально розроблених веб-сайтів, які мають допомагати викладачам і учням. Заключним завданням при опрацюванні таких казок, як правило, стає створення своєї версії популярних казок у несподівано комічному ключі [1]. Окрім розвитку фантазії й почуття гумору, така вправа має стимулювати здатність до нестандартного та нестереотипного мислення, що є одним із завдань сучасної школи. З погляду на це, нам видається перспективним не тільки й далі проводити інтертекстуальний аналіз сучасних текстів, написаних для дітей, але й залучати до цього студентів-філологів, особливо майбутніх вчителів, щоб вони могли запозичити досвід західних колег і впроваджувати його в процес навчання школярів.

Список використаних джерел

1. Вздульська В. Іронічні казки: від гумору до нестереотипного мислення [Електронний ресурс] / В. Вздульська. – Режим доступу: http://kazkarka.com/studiji/ironichni-kazki-vid-gumoru-do-nestereotipnogo-mislennya.html
2. Жулинская А.С. Интертекстуальность как объект лингвистических исследований / А.С. Жулинская // Ученые записки ТНУ им. В. И. Вернадского. Серия «Филология». Т.18 (57). – 2005. – № 1. – С. 71-75.
3. Мітосек З. Теорії літературних досліджень / Пер. з польської В. Гуменюк, наук. ред. В.І. Іванюк. – Сімферополь : Таврія, 2003. – С. 343-353.
4. Сидоренко К.П. Интертекстовые связи пушкинского слова / К.П. Сидоренко. – СПб. : Изд. РГПУ им. А.И. Герцена, 1999. – 253 с.

5. Тороп П.Х. Проблема интертекста / П.Х. Тороп // Текст в тексте. Труды по знаковым системам. XIV, Уч. записки Тартуского гос. ун-та. – Тарту, 1981. – Вып. 567. – С. 39–44.
6. Фатеева Н. А. Типология интертекстуальных элементов и связей в художественной речи / Н. А. Фатеева // Известия РА. Сер. лит. и яз. – М., 1998. – Т.57, № 5. – С. 25–38.
7. Чорновол-Ткаченко Р.С. Теорія інтертекстуальності: цілі, завдання, методи [Електронний ресурс] / Р.С. Чорновол-Ткаченко // Вісник СумДУ. – 2006. – № 11 (95). Т. 2, – С. 84. – Режим доступу : http://visnyk.sumdu.edu.ua/arhiv/2006/11(95)2/15_Chernovol.pdf
8. Dahl R. Revolting Rhymes / R. Dahl, Q. Blake. – New York : Puffin Books, 2003. – 46 p.
9. Dictionary.com [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://dictionary.reference.com/browse/by-gum
10. Grimms' Fairy Tales by Jacob Grimm and Wilhelm Grimm [Електронний ресурс] / Project Gutenberg. – Режим доступу : http://www.gutenberg.org/files/2591/old/grimm10.pdf
11. Jack and the Beanstalk [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.shortkidstories.com/story/jack-beanstalk/
12. Mainly Norfolk : English Folk and Other Good Music [Електронний ресурс] / Режим доступу : https://mainlynorfolk.info/martin.carthy/songs/billyboy.html
13. Online Etymology Dictionary [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.etymonline.com/index.php?term=bloke
14. Oxford Dictionaries [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/stony-broke
15. UE UsingEnglish.com [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.usingenglish.com/reference/idioms/scot+free.html
16. Urban Dictionary [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://www.urbandictionary.com/define.php?term=golly+gosh
17. Wikipedia, the Free Encyclopedia [Електронний ресурс] / Режим доступу : https://en.wikipedia.org/wiki/Roald_Dahl

Анотація. *Стаття присвячена інтертекстуальному аналізу віршів-казок Р. Дала зі збірки «Revolting Rhymes». Запозичивши сюжети, Дал створив твори іншого літературного жанру, залучивши цитати, алюзії та ремінісценції на відомі прототексти. Він зберігає основні елементи казок, але змінює їх кінець, переробивши і певні події. Інтертекстуальність його текстів експліцитна. Досліджувані казки Р. Дала за своїми характеристиками можна віднести до іронічних казок.*

Ключові слова: *інтертекстуальність, цитата, алюзія, ремінісценція, прототекст, іронічна казка.*

Summary. *The article is devoted to the analysis of the display of intertextuality in poems by R. Dahl from his collection Revolting Rhymes. R. Dahl is one of the prominent contemporary English writers whose works are popular with both adults and children all over the world. Intertextuality as a text category has been under discussion in the field of many human sciences for a long time and the studies have not lost their topicality as most of the nowadays texts have intertextual elements. Intertextuality of a text functions when there are three components: a text, a precedent text and an interpreter. The latter one, in our opinion, should be represented by the author and a reader.*

On the example of the three poems we prove that intertextuality in its various forms is widely represented in the given texts, too. Dahl's collection attracted audience's attention with an unusual interpretation of well-known folklore fairy-tales and their variants written by other writers. Using the plots of the fairy-tales the author wrote the works of different genre. He keeps the main elements of the fairy-tales but changes the ends as well as some events. To highlight the expressiveness and to make the definite connotation the writer uses informal vocabulary and slang. Intertextuality of his texts is intentional and explicit. We consider quotes, allusions and reminiscences to be the major elements of the explicit intertextuality of the texts under research. The allusions are mainly represented by proper names, the quotes and the reminiscences are in the form of sentences. Intertextuality is found on the lexical, syntactical, stylistic levels and the level of meaning.

The second point the article deals with is the importance of developing students' skill of text interpretation. The ability to conduct even elementary intertextual analysis enables students of different levels to develop their reading and writing skills as well as skills of analysis, synthesis and evaluation. Furthermore, they lead to the development of students' creativity and non-standard way of thinking.

Key words: *intertextuality, quote, allusion, reminiscence, precedent text (prototext), fractured fairy tales.*

Отримано: 16.07.2015 р.